

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 6 Οκτωβρίου 2020

Απόβλητα από πλαστικές συσκευασίες: Η ΕΕ χρειάζεται να ενισχύσει την ανακύκλωση για να επιτύχει τις φιλοδοξίες της

Υπάρχει σημαντικός κίνδυνος η ΕΕ να μην επιτύχει τις τιμές-στόχο που έχει θέσει για την ανακύκλωση πλαστικών συσκευασιών για το 2025 και το 2030, σύμφωνα με νέα επισκόπηση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ). Η επικαιροποίηση του νομικού πλαισίου για την ανακύκλωση πλαστικών το 2018 αντικατοπτρίζει τις αυξημένες φιλοδοξίες της ΕΕ και θα μπορούσε να συμβάλει στην ενίσχυση της ικανότητας ανακύκλωσης. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να υποτιμάται το μέγεθος της πρόκλησης που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη. Με τη θέσπιση νέων και ακριβέστερων κανόνων υποβολής στοιχείων σχετικά με την ανακύκλωση και αυστηρότερων κανόνων για τις εξαγωγές πλαστικών αποβλήτων, το ποσοστό ανακύκλωσης που αναφέρει η ΕΕ προβλέπεται να μειωθεί. Ως εκ τούτου, απαιτείται συντονισμένη δράση προκειμένου να επιτύχει η ΕΕ τις επιδιώξεις της άμεσα την επόμενη πενταετία με δεκαετία, δηλώνουν οι ελεγκτές.

Οι συσκευασίες από μόνες τους, όπως τα δοχεία γιαουρτιού ή οι φιάλες νερού, αντιπροσωπεύουν περίπου το 40 % των χρησιμοποιούμενων πλαστικών υλών και πάνω από το 60 % των πλαστικών αποβλήτων που παράγονται στην ΕΕ. Πρόκειται επίσης για τον τύπο συσκευασίας με το χαμηλότερο ποσοστό ανακύκλωσης στην ΕΕ (ελαφρώς πάνω από 40 %). Για την αντιμετώπιση αυτού του διαρκώς διογκούμενου προβλήματος με τα απόβλητα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το 2018 τη στρατηγική για τα πλαστικά, η οποία περιλάμβανε την επικαιροποίηση της οδηγίας του 1994 για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας και τον διπλασιασμό της τρέχουσας τιμής-στόχου για την ανακύκλωση σε 50 % έως το 2025 και έως και σε 55 % έως το 2030. Η επίτευξη αυτών των τιμών-στόχου θα αποτελέσει σημαντικό βήμα προς την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για την κυκλική οικονομία.

«Για να επιτύχει τις νέες τιμές-στόχο για την ανακύκλωση πλαστικών συσκευασιών, η ΕΕ πρέπει να αντιστρέψει την τρέχουσα κατάσταση, κατά την οποία τα απόβλητα που αποτεφρώνονται είναι περισσότερα από όσα ανακυκλώνονται. Είναι βαρύ το φορτίο», δήλωσε ο Samo Jereb, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την επισκόπηση. «Με την

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της επισκόπησης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της επισκόπησης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

επανεμφάνιση συνηθειών κατανάλωσης προϊόντων μίας χρήσης ένεκα υγειονομικών συνθηκών που εγείρουν ανησυχίες, η πανδημία της COVID αποδεικνύει ότι τα πλαστικά θα εξακολουθήσουν να είναι βαθιά ριζωμένα στις οικονομίες μας, αλλά και να αποτελούν μια διαρκώς αυξανόμενη περιβαλλοντική απειλή.»

Τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ καταβάλλει προσπάθειες για την αντιμετώπιση των ελλείψεων στο πλαίσιο που έχει αναπτύξει για τα απορρίμματα συσκευασίας. Η Επιτροπή σχεδιάζει να αναθεωρήσει τους κανόνες σχεδιασμού των συσκευασιών («βασικές απαιτήσεις»), οι οποίοι επί του παρόντος θεωρούνται μη εφαρμόσιμοι στην πράξη. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε καλύτερο σχεδιασμό των συσκευασιών με γνώμονα την ανακυκλωσιμότητα και να παράσχει κίνητρα για επαναχρησιμοποίησή τους, όπως παρατηρούν οι ελεγκτές. Ομοίως, οι νέοι κανόνες της ΕΕ αποσκοπούν στην εναρμόνιση και την ενίσχυση των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, έτσι ώστε να προωθείται η ανακυκλωσιμότητα (παραδείγματος χάριν μέσω συστημάτων διαφοροποίησης των τελών ή ακόμη και συστημάτων ανταποδοτικής ανακύκλωσης) και όχι μόνο οι ελαφρύτερες συσκευασίες, όπως είναι ο κανόνας επί του παρόντος. Οι αλλαγές αυτές είναι απαραίτητες για την επίτευξη των νέων τιμών-στόχου για την ανακύκλωση.

Η επικαιροποίηση της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας εισήγαγε αυστηρότερα κριτήρια για τον υπολογισμό των ποσοστών ανακύκλωσης. Τα τρέχοντα αριθμητικά στοιχεία απέχουν πολύ από το να είναι ακριβή ή συγκρίσιμα μεταξύ των κρατών μελών. Οι νέες μέθοδοι υπολογισμού θα πρέπει να παρέχουν μια περισσότερο αξιόπιστη εικόνα του πραγματικού ποσοστού των πλαστικών συσκευασιών που ανακυκλώνονται. Εκτιμάται ότι αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντική μείωση των αναφερόμενων ποσοστών ανακύκλωσης, από το σημερινό 42 % σε μόλις 30 %.

Η πρόκληση της αύξησης της ικανότητας ανακύκλωσης στην ΕΕ επιτείνεται ακόμη περισσότερο δεδομένης της –εν αναμονή να τεθεί σε ισχύ– «σύμβασης της Βασιλείας», η οποία θέτει αυστηρότερους όρους για τις αποστολές πλαστικών αποβλήτων στο εξωτερικό. Τα κράτη μέλη εξαρτώνται εν πολλοίς από τρίτες χώρες για τη διαχείριση των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών και την επίτευξη των τιμών-στόχου τους για την ανακύκλωση. Σχεδόν το ένα τρίτο του ποσοστού ανακύκλωσης πλαστικών συσκευασιών που ανέφερε η ΕΕ επιτυγχάνεται μέσω αποστολών σε τρίτες χώρες για ανακύκλωση. Ωστόσο, από την 1η Ιανουαρίου 2021, οι περισσότερες αποστολές πλαστικών αποβλήτων θα απαγορεύονται. Αυτό, σε συνδυασμό με την έλλειψη ικανότητας επεξεργασίας απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών εντός της ΕΕ, συνιστά έναν ακόμη κίνδυνο για την επίτευξη των νέων τιμών-στόχου, προειδοποιούν οι ελεγκτές. Ένας άλλος κίνδυνος που παραμονεύει είναι η αύξηση των παράνομων αποστολών εκτός ΕΕ και των εγκλημάτων που διαπράττονται με αντικείμενο τα απόβλητα, έναντι των οποίων το ισχύον πλαίσιο της ΕΕ αποδεικνύεται εξαιρετικά αδύναμο.

Η φιλοδοξία της ΕΕ να βελτιώσει την ανακύκλωση των πλαστικών συσκευασιών της αντανακλά το μέγεθος της περιβαλλοντικής πρόκλησης που θέτουν οι πλαστικές ύλες. Με τη νέα της προσέγγιση, η ΕΕ έχει την ευκαιρία να πρωτοστατήσει και να ενισχύσει τη θέση της ως παγκόσμιου ηγέτη στην ανακύκλωση πλαστικών συσκευασιών. Ωστόσο, δεδομένων των προκλήσεων και των διαφορών που πρέπει να αντιμετωπιστούν, τα κράτη μέλη της ΕΕ ενδέχεται να μην επιτύχουν τις νέες τιμές-στόχο. Οι ελεγκτές τονίζουν ότι απαιτείται μεγάλη και συντονισμένη δράση, προκειμένου η ΕΕ να διπλασιάσει σχεδόν την ποσότητα των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που ανακυκλώνει έως το 2030.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Η επισκόπηση του ΕΕΣ με τίτλο «Μέτρα της ΕΕ για την αντιμετώπιση του προβλήματος των πλαστικών αποβλήτων» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπό του (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.

Το παρόν έγγραφο δεν αποτελεί έκθεση ελέγχου, αλλά επισκόπηση βασισμένη, κατά κύριο λόγο, σε δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες ή σε υλικό που συγκεντρώθηκε ειδικώς για τον σκοπό αυτό. Η επισκόπηση αυτή είναι, ωστόσο, επίκαιρη, δεδομένου ότι οι μελλοντικές προτεραιότητες δαπανών της ΕΕ δεν έχουν ακόμη καθοριστεί και οι μεταρρυθμίσεις σε σημαντικούς τομείς πολιτικής βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της λήψης αποφάσεων.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έλαβε το ΕΕΣ στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας της COVID-19 θα βρείτε [εδώ](#).

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη επισκόπηση

Vincent Bourgeais – vincent.bourgeais@eca.europa.eu

τηλ.: (+352) 4398 47502 / κιν.: (+352) 691 551 502